Time : 3 hours ಸಮಯ: 3 ಗಂಟೆಗಳು

07/I-Commerce and Accountancy-1

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು: 250

Maximum Marks: 250

SECTION—A / ವಿಭಾಗ—A

1.(a) In the context of inflation accounting system, adjust the following profit and loss account and balance sheet under the current purchasing power (CPP) method to ascertain the changes in net profit and reserves.

[25 Marks]

ಹಣದುಬ್ಬರ ಲೆಕ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ ಮತ್ತು ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ನಿಧಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಸ್ತುತ ಖರೀದಿಸುವ ಶಕ್ತಿ (ಸಿಪಿಪಿ) ವಿಧಾನದಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಲಾಭ ಮತ್ತು ನಷ್ಟ ಖಾತೆ ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಸರಿಹೊಂದಿಸಿ.

Profit and Loss Account for the year ended 31st December, 2013 ಲಾಭ ಮತ್ತು ನಷ್ಟ ಖಾತೆ ಲೆಕ್ಕವು 31ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್, 2013 ರ ವರ್ಷಾಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ

Particulars	(₹)	Amount ಮೊತ್ತ
ವಿವರಗಳು		(₹)
Sales ಮಾರಾಟಗಳು		5,00,000
Opening Stock ಆರಂಭಿಕ ಶಿಲ್ತು	80,000	
Purchases ಖರೀದಿಗಳು	4,20,000	
	5,00,000	
Less: Closing Stock ಕಡಿತ: ಅಂತಿಮ ಶಿಲ್ತು	70,000	4,30,000
Gross Profit ಒಟ್ಟುಲಾಭ		70,000
Depreciation (Buildings) ಸವಕಳಿ (ಕಟ್ಟಡಗಳು)	5,000	
Administration ಆಡಳಿತ	25,000	30,000
Net Profit ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ	_	40,000

Balance Sheet as on 31st December, 2013

31ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್, 2013 ರಂದು ಜಮಾಖರ್ಚು ಪಟ್ಟಿ

Particulars	(₹)	Amount ಮೊತ್ತ
ವಿವರಗಳು		(₹)
Share Capital ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ		2,00,000
Reserves ಮೀಸಲು		2,00,000
		4,00,000
Land ಭೂಮಿ		1,40,000
Buildings ಕಟ್ಟಡಗಳು	2,00,000	
Less: Depreciation ಕಡಿತ: ಸವಕಳಿ	45,000	1,55,000
Stock ದಾಸ್ತಾನು	70,000	
Debtors ಋಣಿಗಳು	40,000	
Cash ನಗದು	30,000	
	1,40,000	
Less: Creditors ಕಡಿತ: ಧಣಿಗಳು	35,000	1,05,000
		4,00,000

The following data are given:

ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ರೀತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ :

- (i) Closing Stock was acquired during the last quarter of 2013 and the opening stock during the last quarter of 2012 2013 ರ ಕೊನೆಯ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ಮತ್ತು 2012ರ ಕೊನೆಯ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ಗಳಿಸಿತು.
- (ii) The land & buildings were acquired and the capital issued during 2005.

The buildings are depreciated on straight line over 40 years 20050 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.

40 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೇರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಸವಕಳಿ (ಮೌಲ್ಯ ತಗ್ಗಿಕೆ) ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

(iii) The relevant retail price indices are, ಪ್ರಸಕ್ಕ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು,

2005 average : 60 2005 ಸರಾಸರಿ: 60

2012 last quarter average: 108 2012 ಕೊನೆಯ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಸರಾಸರಿ: 108

2012 December 31: 110 2012 ಡಿಸೆಂಬರ್ 31: 110

2013 last quarter average: 116 2013 ಕೊನೆಯ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಸರಾಸರಿ: 116

 2013 average: 114
 2013 ボワッボウ: 114

 2013 December: 118
 2013 ಡಿಸೆಂಬರ್: 118

(iv) Sales, purchases and administration expenses are assumed to occur evenly over the year and hence at average prices ಮಾರಾಟಗಳು, ಖರೀದಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚಗಳು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಮವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೀಗಾಗಿ ಸರಾಸರಿ ದರದಲಿರುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ

1.(b) Balance Sheet of H Ltd. and S Ltd. as on 31st March 2017 are as follows:

[25 Marks]

ಹೆಚ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಮತ್ತು ಎಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ನವರ ಜಮಾ ಖರ್ಚಿನ ಪಟ್ಟಿಯು ಮಾರ್ಚ್ 31, 2017 ರಂದು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ:

(₹) (₹)	Liabilities	H Ltd.	S Ltd.	Assets	H Ltd.	S Ltd.
Equity shares of र 1 each अप्रति । 1,00,000 75,000 Machinery महुद्रच कांड्र का	ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು	ಹೆಚ್ ಲಿ.	ಎಸ್ ಲಿ. (₹)	ಆಸ್ತಿಗಳು	ಹೆಚ್ ಲಿ.	ಎಸ್ ಲಿ. .=:
Machinery ਸਲੂਕਰ ਲੇਡਰੂ ਲੀ ਲੀ ਲੀ ਲੈ ਜੋ ਹੈ ਹਨ ਹੈ						(₹)
### कर्नुध बौरणितक रैं। 10% 50,000 50,000 Furniture 50,000 40,000	= -	1,00,000	75,000	Plant &	1,00,000	1,22,000
10% 50,000 50,000 Furniture 50,000 40,000 preference shares of ₹ 1 each 10% ಆದ್ಯತಾ ಹೇರುಗಳು ₹ 1 ರಂತೆ	of ₹ 1 each			Machinery		
10% 50,000 50,000 Furniture	ω			ಸ್ಥಾವರ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರ		
### Profession		50.000	FO 000	5	F 0.000	40.000
shares of ₹ 1 each 10% ಆದ್ಯಶಾ আংচাগাণ ₹ 1 চতাই Reserves		50,000	50,000		50,000	40,000
each 10% ಆದ್ಯತಾ				ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು 		
10% ಆದೃತಾ						
Reserves						
Reserves	•					
Profit & Loss	Reserves	75,000	40,000	Investments:		
A/c ១ បាន នាង នៅ S Ltd. ១ បាន នាង នៅ S Ltd. ១ បាន នៅ នៅ S Ltd. ១ បាន នៅ នៅ S Ltd. ១ បាន នៅ	ಮೀಸಲು			ಹೂಡಿಕೆಗಳು:		
	Profit & Loss	50,000	30,000	50,000 Equity	60,000	_
श्राव वंदिए तर्ण अर्थ थे. तर्ण वंदिए तर्ण वंदिए तर्ण वंदिण तर्ण अर्थ थे. तर्ण वंदिण	A/c			shares in S Ltd.		
9% Debentures — 30,000 25,000 30,000 9% ಸಾಲ ಪತ್ರಗಳು (ಡಿಬೆಂಚರ್ಗಳು) 25,000 ಆದ್ಯತಾ ಪೇರುಗಳು ಎಸ್ ಲಿ. ನಲ್ಲಿ 150 Debentures 16,000 は 150 ಸಾಲಪತ್ರಗಳು 150 ಸಾಲಪತ್ರಗಳು 150 ಸಾಲಪತ್ರಗಳು 150 ಸಾಲಪತ್ರಗಳು 150 ಸಾಲಪತ್ರಗಳು 14,000 30,00 ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿ Debtors 20,000 40,000 ಖುಣಿಗಳು Bills Receivable 6,000 10,000 いたಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿಗಳು Cash 14,000 8,000 8,000 10,000 8,000 10,000 8,000 10,000 8,000 10,00	ಲಾಭ ಮತ್ತು ನಷ್ಟ			50,000 ಈಕ್ಷಿಟಿ		
9% жอย ฮฮัศพ์ (ผิชื่อเสราหย์) Preference shares in S Ltd. 25,000 ಆದ್ಯತಾ ಪೇರುಗಳು ಎಸ್ ಲಿ. ನಲ್ಲಿ Creditors 20,000 15,000 150 Debentures 16,000 ಧಣಿಗಳು 150 ಸಾಲಪತ್ರಗಳು Bills Payable 15,000 10,000 Stock 14,000 30,000 ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿ ದಾಸ್ತಾನು Debtors 20,000 40,000 ಖಣಿಗಳು Bills Receivable 6,000 10,000 ಬರಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿಗಳು Cash 14,000 8,000	ಖಾತೆ			ಷೇರುಗಳು ಎಸ್ ಲಿ. ನಲ್ಲಿ		
(ละมือเสซากษา)	9% Debentures	_	30,000	25,000	30,000	_
25,000 ಆದ್ಯತಾ ಷೇರುಗಳು ಎಸ್ ಲಿ. ನಲ್ಲಿ Creditors 20,000 15,000 150 Debentures 16,000 ਜ਼ੰਗੀਸಳು Bills Payable 15,000 10,000 Stock 14,000 30,00 ਜ਼ੰਗੀਸ਼ੀ ਹੈ	9% ಸಾಲ ಪತ್ರಗಳು			Preference		
	(ಡಿಬೆಂಚರ್ಗಳು)			shares in S Ltd.		
Creditors 20,000 15,000 150 Debentures 16,000 ธที่ที่สง 15,000 10,000 Stock 14,000 30,00 อามารูสง Debtors 20,000 40,00 องที่ที่สง Bills Receivable 6,000 10,00 บบรณีเขาส ของผิกสง Cash 14,000 8,00				25,000 ಆದ್ಯತಾ		
ជូរនៅកម្ម Bills Payable 15,000 10,000 Stock 14,000 30,00 ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿ Debtors 20,000 40,00 ಋಣಿಗಳು Bills Receivable 6,000 10,00 ಬರಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿಗಳು Cash 14,000 8,00				ಷೇರುಗಳು ಎಸ್ ಲಿ. ನಲ್ಲಿ		
Bills Payable 15,000 10,000 Stock 14,000 30,00 ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿ Debtors 20,000 40,00 ឃಣಿಗಳು Bills Receivable 6,000 10,00 ಬರಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿಗಳು Cash 14,000 8,00	Creditors	20,000	15,000	150 Debentures	16,000	_
ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿ ದಾಸ್ತಾನು Debtors 20,000 40,00 ಋಣಿಗಳು Bills Receivable 6,000 10,00 ಬರಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿಗಳು Cash 14,000 8,00	ಧಣಿಗಳು			150 ಸಾಲಪತ್ರಗಳು		
Debtors 20,000 40,00 10,00 20,000 10,00 20,000 20	Bills Payable	15,000	10,000	Stock	14,000	30,000
ಮಣಿಗಳು Bills Receivable 6,000 10,00 ಬರಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿಗಳು Cash 14,000 8,00	ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿ			ದಾಸ್ತಾನು		
Bills Receivable 6,000 10,00 ಬರಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿಗಳು Cash 14,000 8,00				Debtors	20,000	40,000
ಬರಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿಗಳು Cash 14,000 8,00				ಋಣಿಗಳು		
Cash 14,000 8,00				Bills Receivable	6,000	10,000
				ಬರಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿಗಳು		
ನಗರು				Cash	14,000	8,000
				ನಗದು		
		3,10,000	2,50,000		3,10,000	2,50,000

Adjustments: ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳು:

- (i) H Ltd. acquired shares of S Ltd. on 30-09-2016. ಹೆಚ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ವು ಎಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ನ ಷೇರುಗಳನ್ನು 30-09-2016 ರಂದು ಗಳಿಸಿತು.
- (ii) Bills Received of S Ltd. includes $\stackrel{?}{\sim}$ 4,000 accepted by H Ltd. ಎಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ನ ಬರಬೇಕಾದ ಹುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ರೂ $\stackrel{?}{\sim}$ 4,000/- ಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಹೆಚ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ.
- (iii) Creditors of S Ltd. include ₹10,000 due to H Ltd. ಎಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ನ ಧಣಿಗಳು ಹೆಚ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ಗೆ ₹10,000/– ಬಾಕಿ ಇರುವಂತೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ.
- (iv) ₹10,000 was transferred by S Ltd. from the current year profit to reserves at the end of the year.

 ₹10,000/- ಅನ್ನು ಎಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ನಿಂದ ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಲಾಭದಿಂದ ವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು.
- (v) The stock of S Ltd. ₹10,000 was destroyed by fire on 20-11-2016 but the claim was admitted for ₹8,000. 20-11-2016 ರಂದು ಎಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ನ ಸರಕು ದಾಸ್ತಾನಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ರೂ ₹10,000/- ರಷ್ಟು ನಾಶವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕೋರಿಕೆಯ ರೂ.8,000/ ಮಾತ್ರ ಸಮ್ಮತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

Prepare Consolidated Balance Sheet.

ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ಜಮಾ ಖರ್ಚಿನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ದಪಡಿಸಿ.

- 2. Sunil (62 years) is in the Central Government service till his retirement on May 31, 2013 when he joins X Ltd, in which 40 percent equity shares are held by the Central Government, Punjab Government and the Reserve Bank of India. During the previous year 2016-17, he gets the following from X Ltd:-
 - 62 ವರ್ಷದ ಸುನಿಲ್ 2013 ರ ಮೇ 31 ರಂದು ನಿವೃತ್ತರಾಗುವವರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಅವರು \mathbf{X} ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಸೇರಿದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ಪಂಜಾಬ್ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು ಈಕ್ವಿಟಿ ಷೇರುಗಳ 40% ನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಹಿಂದಿನ 2016-17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುನಿಲ್ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು \mathbf{X} ಲಿಮಿಟೆಡ್ ನಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ
 - (i) Basic salary Rs. 20,000 per month ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಮೂಲವೇತನವಾಗಿ ರೂ. 20,000/-
 - (ii) Dearness allowance Rs. 2,000 per month (half of which is part of salary for retirement purposes) ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ರೂ. 2,000/- ದಂತೆ ತುಟ್ಟಭತ್ಯೆ (ಈ ಪೈಕಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ನಿವೃತ್ತಿ ಬಾಬ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ)
 - (iii) Overtime allowance up to May 31,2016: Rs. 2,000 per month. ಅಧಿಕ ಸಮಯ ದುಡಿಮೆ ಭತ್ಯೆ, 2016 ರ ಮೇ 31 ರವರೆಗೆ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ.2,000/-
 - (iv) Helper allowance for office use: Rs. 1,000 per month (expenditure Rs. 800 per month) ಕಛೇರಿ ಬಳಕೆಗೆ ನೆರವಿಗ ಭತ್ಯೆ: ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ.1,000/–(ವೆಚ್ಚ ರೂ. 800/–ತಿಂಗಳಿಗೆ)
 - (v) Medical bills re-imbursement Rs. 44,000 (out of which Rs. 12,000 is in respect of treatment in a Government hospital) ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೆಚ್ಚದ ಮರುನೀಡಿಕೆ ರೂ. 44,000/– (ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿನ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 12,000/– ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ).
 - (vi) Free gas and electricity only for personal use Rs.24,000 ಉಚಿತವಾಗಿ ಗ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸ್ವಂತ ಬಳಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ರೂ.24,000/–
 - (vii) Free telephone of residence Rs. 9,000 ಮನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಉಚಿತ ದೂರವಾಣಿ ಸೌಲಭ್ಯ ರೂ.9,000/-
 - (viii) Free lunch in office Rs. 10500 (amount paid directly to canteen@ Rs. 35 per day for 300 days) ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಊಟ ರೂ. 10,500/– (ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕ್ಯಾಂಟೀನಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ರೂ.35/– ರಂತೆ 300 ದಿನಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ)
 - (ix) Interest free loans for house Rs. 2,00,000 for six years (SBI lending rate as on April 1, 2016: 9.4% ಮನೆಗೆ ಬಡ್ಡಿರಹಿತ ಸಾಲ ರೂ.2,00,000/- ಆರು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ (ಎಸ್ಬಿಐ) 2016 ಏಪ್ರಿಲ್ 1 ರಂದು ಎಸ್ಬಿಐ ಸಾಲದರ 9.4%
 - (x) Earned leave encashment Rs. 16,000 (as per service rules Sunil is entitled for 2 days leave for each month of service and during 2016-17, Sunil has encashed 24 days leave earned during the year)

- ಗಳಿಕೆ ರಜಾ ನಗದೀಕರಣ ರೂ. 16,000/- (ಸೇವಾ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಸುನಿಲ್ \hbar 2016–17 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಗಳಿಕೆ ರಜೆ ಇದ್ದು ಸುನಿಲ್ 24 ದಿನಗಳ ಗಳಿಕೆ ರಜೆಯನ್ನು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಗದೀಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ).
- (xi) Mediclaim insurance on life of Sunil Rs.5060, mediclaim insurance premium on the life of Sunil's brother who is not dependent upon Sunil: Rs. 4100 (the amount is reimbursed to Sunil) ಮೆಡ್ರಿಕ್ಟೈಮ್ ವಿಮಾ ಮೊತ್ತ (ಸುನಿಲ್ರದು) ರೂ. 5,060/- ಮೆಡ್ರಿಕ್ಟೈಮ್ ವಿಮಾ ಕಂತು ಸುನಿಲ್ ಸೋದರನದು (ಅವರು ಸುನಿಲ್ನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ) ರೂ.4,100/- (ಹಣವನ್ನು ಸುನಿಲ್ಗೆ ಮರುಪಾವತಿಸಲಾಯಿತು)
- (xii) Leave travel concession for Sunil and his family Rs. 46,500 (no journey is undertaken) ರಜೆ ಪ್ರವಾಸ ಸೌಲಭ್ಯ ಸುನಿಲ್ ಮತ್ತು ಅವನ ಕುಟುಂಬದವರಿಗಾಗಿ ರೂ.46,500/– (ಅವರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ)
- (xiii) Up to May31, 2016 Sunil has been paid house rent allowance of Rs. 4,000 per month (rent paid at Delhi Rs. 4,000 per month) 2016ರ ಮೇ 31 ರವರೆಗೆ ಸುನಿಲ್ಗೆ ಮನೆಬಾಡಿಗೆ ಭತ್ಯೆಯಾಗಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ರೂ.4,000/– ನೀಡಲಾಗಿದೆ. (ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಬಾಡಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ರೂ.4,000/–)
- (xiv) With effect from June 1, 2016, he has been provided a rent free furnished house at Saket, New Delhi whose lease rent is Rs. 15,000 per month (rent of furniture provided with effect from September 15, 2016 Rs. 20,000)
 2016ರ ಜೂನ್ 1 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಮುಕ್ತ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಸಾಕೇಶ್, ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಭೋಗ್ಯ ಬಾಡಿಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ.15,000/- (2016ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 15 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳ ಬಾಡಿಗೆ ರೂ.20,000/- ನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ)
- (xv) Further X Ltd. bears the following expenses in respect of the house-repairs of house Rs.6,000 and rent of air conditioning system Rs. 9,000 (for the summer of 2016) X ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕಂಪೆನಿಯು ಮನೆ ದುರಸ್ತಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ರೂ.6,000/– ವನ್ನು ವಾತಾಯನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ರೂ.9,000/– ವನ್ನು (2016 ರ ಬೇಸಿಗೆಗೆ) ಭರಿಸಿದೆ.
- (xvi) Income of Sunil from other sources is Rs. 7,83,367 (which includes Government pension of Rs. 1,20,000) ಸುನಿಲ್ಗೆ ಇತರೆ ಆದಾಯಗಳಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ರೂ.7,83,367/– (ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ರೂ.1,20,000/– ಗಳು ಸೇರಿದೆ)

Find out the taxable income tax and Liability of Sunil for the assessment year 2017-18. On the assumption that Sunil annually contributes Rs. 30,000 towards recognized provident fund and Rs.1,10,000 in public provident fund.

ಸುನಿಲ್ ನತೆರಿಗೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು 2017-18ರ (ಕರ) ನಿರ್ಧರಣೆಯ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ. ಸುನಿಲ್ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ರೂ. 30,000/- ವನ್ನು ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಭವಿಷ್ಯನಿಧಿಗೆ ಮತ್ತು ರೂ. 1,10,000/- ಸಾಮಾನ್ಯ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ.

- 3. (I) Define 'standard cost' and 'standard costing'. In which type of Industries standard costing is employed?
 - 'ಶಿಷ್ಟ ವೆಚ್ಚ' ಮತ್ತು 'ಶಿಷ್ಟ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚನ' ಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. ಯಾವ ಬಗೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚನದ ಉಪಯೋಗವುಂಟು?
 - (II) Standard Co., Ltd manufactures a particular product, the standard direct material cost of which is Rs.10 per unit. The following information is obtained from the costing records:

ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಕಂಪೆನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಸ್ವ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ನೇರಸಾಮಗ್ರಿ ವೆಚ್ಚವು ಘಟಕಕ್ಕೆ ರೂ.10/- ರಂತಿದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚನ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

(A) Standard mix: ಶಿಷ್ಣ ಮಿಶ್ರಣ

Materials ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು	Quantity (Units) ಪರಿಮಾಣ (ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ)	Rate (Rs) ದರ (ರೂ.ಗಳು)	Amount (Rs) ಮೊತ್ತ (ರೂ.ಗಳು)
A	70	10.00	700
В	30	5.00	150
	100		850
Less ಕಡಿತ (15%)	15		
	85		850

(B) Actual results for 2016: 2016 ರ ವಾಸ್ತವ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:

Materials	Quantity (Units)	Rate (Rs)	Amount (Rs)
ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು	ಪರಿಮಾಣ (ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ)	ದರ (ರೂ.ಗಳು)	ಮೊತ್ತ (ರೂ.ಗಳು)
A	400	11.00	4,400
В	200	6.00	1,200
	600		5,600
Less ಕಡಿತ (10%)	60		
	540		5,600

You are required to compute:

[50 Marks]

ನೀವು ಗಣನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು:

(i) Material price variance ಸಾಮಗ್ರಿ ಬೆಲೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

(ii) Material mix variance ಸಾಮಗ್ರಿ ಮಿಶ್ರಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

(iii) Material yield variance ಸಾಮಗ್ರಿ ಇಳುವರಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ (iv) Material usage variance ಸಾಮಗ್ರಿ ಬಳಕೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

(v) Total material cost variance. ಒಟ್ಟು ಸಾಮಗ್ರಿ ವೆಚ್ಚ ವೃತ್ಯಾಸ

- 4.(a) Explain the reasons for difference in profits as shown by cost accounts and Financial accounting. [25 Marks] ವೆಚ್ಚಲೆಕ್ಕ ಮತ್ತು ವಿತ್ತೀಯ ಲೆಕ್ಕನದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಲಾಭಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 4.(b) Define Budgetary control. What are its essentials? Discuss the advantages and disadvantages of Budgetary control? [25 Marks] ಆಯವ್ಯಯ (ಬಜೆಟರಿ) ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ. ಅದರ ಅಗತ್ಯಾಂಶಗಳೇನು? ಆಯವ್ಯಯ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

SECTION—B / ವಿಭಾಗ—B

- 5. Define the term 'Finance'. Elaborate different sources of finance. Also explain the SEBI guidelines with regard to issue of debentures. [50 Marks] 'ಹಣಕಾಸು' (ವಿತ್ತ) ಎಂಬ ಪದದ ನಿರೂಪಣೆ ನೀಡಿ. ವಿತ್ತದ ವಿಭಿನ್ನ ಆಕರಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ. ಡಿಬೆಂಚರು ನೀಡಿಕೆ ಕುರಿತಂತೆ ಎಸ್ಇಬಿಐ (SEBI) ಮಾರ್ಗ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 6. Reethu Ltd. has the following Book Values: ರೀತು ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಸ್ತಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ:

[50 Marks]

(i)	Equity Share Capital (Rs. 10 each) ಈಕ್ಷಿಟಿ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ (ತಲಾ ರೂ.10)	Rs.	15,00,000
(ii)	12% Preference Share Capital (Rs. 100 each) 12% ಆಯ್ಕೆ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ (ತಲಾ ರೂ.100)	Rs.	1,00,000
(iii)	11.5% Debentures (Rs. 10 each) 11.5% ಡಿಬೆಂಚರು (ತಲಾ ರೂ.10)	Rs.	10,00,000
(iv)	11% Term Loan 11% ಅವಧಿ ಸಾಲ	Rs.	12,50,000

The next expected dividend on equity is Rs. 3.60, which is expected to grow at the rate of 7%. The Market price per share is Rs. 40. Preference Shares redeemable after 10 years is currently traded in the market @ Rs. 75 per share. Debentures redeemable after 6 years are selling at Rs. 80 per debentures. The rate of tax of the Company is assumed 30%.

ಈಕ್ವಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮುಂದಿನ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ರೂ.3.60, ಆದರಿಂದ 7% ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಷೇಠಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರ ರೂ.40/-. ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಯ್ಕೆ ಷೇರು 10 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಹಿಂಪಡೆಯುವಂತಹುದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಷೇಠಿಗೆ ರೂ. 75/- ರಂತೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಡಿಬೆಂಚರು ಆರು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಹಿಂಪಡೆಯುವಂತಹದು, ಪ್ರತಿ ಡಿಬೆಂಚರಿಗೆ ರೂ.80/- ರಂತೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಂಪೆನಿಯು ತೆರಿಗೆ ದರ 30% ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ.

Calculate Cost of Capital using ಬಂಡವಾಳದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಇದನ್ನಾಧರಿಸಿ ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ:

- (A) Book value weights ಮಸ್ತಕ ಮೌಲ್ಯ ತೂಕಗಳು
- (B) Market value weights ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯ ತೂಕಗಳು
- (C) Decide which cost of capital is preferable (A) or (B) and why? Give reasons.

ಬಂಡವಾಳದ ಯಾವ ವೆಚ್ಚ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ. (ಎ) ಅಥವಾ (ಬಿ) ಏಕೆ? ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿ.

- 7.(a) Give a critical appraisal of the functioning of nationalised banks in India.
 [25 Marks] ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ನೀಡಿ.
- 7.(b) Discuss the causes of failure of monetary policy of RBI. [25 Marks] ಆರ್ಬಿಐ (RBI) ನ ವಿತ್ತೀಯ ನೀತಿಯ ವೈಫಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- 8. Explain the role of various financial institutions in nurturing and development of Nation's economy. [50 Marks] ವಿವಿಧ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

Time: 3 hours Maximum Marks: 250

ಸಮಯ : 3 ಗಂಟೆಗಳು ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು: 250

07/II-Commerce and Accountancy-2

SECTION—A / ವಿಭಾಗ—A

- 1. Why has there been a conflict between line and staff for so long and in so many companies? Can this conflict be removed? [50 Marks] ಅನೇಕ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಥ/ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನಡುವೆ ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ಸಂಘರ್ಷವಿರುವುದೇಕೆ? ಈ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಹುದೆ?
- 2.(a) Almost by definition, organization cannot accomplish all of their goals.

 Why? Elucidate. [25 Marks]

 ಬಹುತೇಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗದು ಏಕೆ?
 ವಿಶದೀಕರಿಸಿ?
- 2.(b) How does goal succession differ from goal displacement? When does goal displacement turn into goal distortion? [25 Marks] ಗುರಿಯ ಅನುಕ್ರಮವು (ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರತ್ವವು) ಗುರಿಯ ಪಲ್ಲಟನಕ್ಕಿಂತ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ? ಗುರಿ ಪಲ್ಲಟನವು ಗುರಿವಿರೂಪವಾಗಿ ಯಾವಾಗ ಬದಲಾಗುವುದು?
- 3. What do you mean by organisational change? Explain in detail the reasons for resistance to change in the organisation. [50 Marks] ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಎಂದರೇನು? ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣಾ ಪ್ರತಿರೋಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
- 4.(a) Explain various conflict resolution styles as used in conflict management. 25 Marks] ಘರ್ಷಣಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ವಿವಿಧ ಘರ್ಷಣಾ ಠರಾವು / ನಿರ್ಣಯ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 4.(b) "Most of the theories of motivation are complimentary but not competitive to each other. Hence, there is need to understand their interrelations and integrate them." Discuss the statement and suggest action plan for integration. [25 Marks] "ಪ್ರೇರಣೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಹುತೇಕ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಪರಸ್ಪರ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಆಂತರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ." ಈ ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ.

SECTION—B / ವಿಭಾಗ—B

- 5. Define collective bargaining? Explain its approach conditions, advantages and limitations with relation to Indian conditions. [50 Marks] ಸಮಷ್ಟಿ ಚೌಕಾಸಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. ಅದರ ಅನುಸಂಧಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು, ಅನುಕೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿವರಿಸಿ.
- 6.(a) What is workers participation in management? Explain the opportunities and challenges for workers participation in management in India. [25 Marks] ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಎಂದರೇನು? ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಅವಕಾಶಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 6.(b) "Trade Unions are expected to be socially responsible and responsive to the social conditions and demands." Elucidate and comment on this statement.

 [25 Marks]
 - "ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ (ವ್ಯಾಪಾರ ಒಕ್ಕೂಟ)ಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಿಸುವಂತಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ." ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ.
- 7. "An executive is developed not so much by others as by himself. Yet a personnel development department has to organize executive development program to have a competent executive". Substantiate the above statement by bringing out the need, methods of executive development program and also the factors responsible for selection of executive development programs. Also, critically evaluate executive development program in India.

[50 Marks]

"ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕನು ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇತರರಿಂದಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲಾಖೆಯು ಸಮರ್ಥ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕನನ್ನು ಹೊಂದಲು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕು." ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅಗತ್ಯತೆ, ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ. ಹಾಗೆಯೇ, ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

- 8.(a) "If the industrial disputes are successfully resolved to the satisfaction of both the parties, the basis for more cooperation relationship may be laid in the industries. If they are not resolved it may explode in a more serious form or may lead to industrial unrest." In the light of the above statement, bring out various methods of prevention and settlement of industrial disputes in India. [25 Marks] "ಎರಡೂ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದು ತೀವ್ರ ರೂಪಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಶಾಂತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು." ಈ ಹೇಳಿಕೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಕೈಗಾರಿಕಾ
- 8.(b) Write about evolution and development of wage policy in India. What are its objectives? Give a critical appraisal of wage policy in India and also give your comment on a sound wage policy. [25 Marks] ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವೇತನ ನೀತಿಯ ವಿಕಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ. ಅದರ ಉದ್ದೇಶಗಳೇನು? ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ವೇತನ ನೀತಿಯ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಸ್ಥ ವೇತನ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿವಾದಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಮತ್ತು ಬಗೆಹರಿಸುವ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.